

SADRŽAJ

Dr.sc. Mirta Kapural imenovana predsjednicom Vijeća AZTN-a

Prvo pravomoćno rješenje iz područja ZNTP-a

Hrvatski sabor prihvatio Godišnje izvješće AZTN-a za 2020. godinu

Održana godišnja konferencija Međunarodne mreže tijela za zaštitu tržišnog natjecanja (ICN)

Nizozemska: Plaćanja unutar aplikacije u trgovini Apple Store protivna su pravilima o tržišnom natjecanju

Belgija: Optužbe za dogovore o cijenama između multinacionalnih duhanskih kompanija

Češka Republika: Zbog namještanja javnih natječaja kažnjeni pružatelji usluga audio i video produkcije

Dr.sc. Mirta Kapural imenovana predsjednicom Vijeća AZTN-a

Hrvatski sabor je 1. listopada 2021. godine donio odluku o imenovanju dr.sc. Mirte Kapural, dipl.iur., predsjednicom Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Hrvatski sabor je 1. listopada 2021. godine, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i temeljem provedenog postupka po objavljenom javnom pozivu, donio odluku o imenovanju dr.sc. Mirte Kapural, dipl.iur., predsjednicom Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja. Prethodno je Hrvatski sabor donio odluku o razrješenju dr.sc. Mirte Kapural dužnosti članice Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja.

Dr. sc. Mirta Kapural je od 2004. godine zaposlena u AZTN-u, najprije kao voditeljica Odsjeka za tržište usluga u Odjelu za ocjenu sporazuma i sprječavanje zlouporaba vladajućeg položaja poduzetnika, od 2007. godine kao zamjenica voditeljice u Odjelu za međunarodnu i europsku suradnju, a od 25. siječnja 2019. obnašala je dužnost članice Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u prvom mandatu od pet godina.

Tijekom svog rada u Odjelu za međunarodnu i europsku suradnju redovito je surađivala s Europskom komisijom, sudjelovala je u pregovorima za pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji, aktivno surađivala s drugim tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja

Europske unije u okviru Europske mreže za tržišno natjecanje, s OECD-om, ICN-om i tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja zemalja regije i ostalih zemalja. Rad u međunarodnoj suradnji nadogradila je s praktičnim iskustvom rada u EU institucijama-Europska komisija, Opća uprava za pravo tržišnog natjecanja (DG Competition) u Bruxellesu. Također je radila kao stručnjak za tržišno natjecanje na EU projektima - EU twinning projekt na Kosovu i Taiex projekt na sjevernom Cipru.

U pregovorima o EU Direktivi 2019/1 (tzv. ECN+ Direktiva) o jačanju neovisnosti tijela za zaštitu tržišnog natjecanja bila je predstavnicom delegacije RH te voditeljica Radne skupine za izradu Zakona o naknadama štete zbog povreda prava tržišnog natjecanja (2016-2017) i voditeljica Radne skupine za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (2019-2021). Profesionalnu karijeru započela je 1999. godine u Ministarstvu europskih integracija, u Upravi za usklađivanje pravnog sustava, s glavnim zaduženjem pripreme pravnih mišljenja o usklađenosti hrvatskih

propisa s propisima Europske unije iz različitih područja Europskog prava te u Uredu za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske.

Nakon završenog Pravnog fakulteta u Zagrebu, magistrirala je europske studije i europsko pravo na University of Sussex, Ujedinjeno kraljevstvo, a 2012. godine doktorirala je na Pravnom fakultetu u Zagrebu, iz znanstvene grane trgovačko pravo i pravo tržišnog natjecanja, doktorska dizertacija "Primjena instituta oslobođenja ili smanjenja kazne u pravu tržišnog natjecanja".

Autorica je velikog broja stručnih i znanstvenih članaka iz područja prava tržišnog natjecanja objavljenih u domaćim i inozemnim stručnim časopisima i knjigama. U svojstvu sudionika i predavača redovito sudjeluje na domaćim i međunarodnim edukacijama i konferencijama o pravu tržišnog natjecanja, drži predavanja studentima te je redoviti predavač i autor programa o pravu tržišnog natjecanja u Državnoj školi za javnu upravu. http://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads/2015/05/Zivotopis-dr.sc._-Mirta-Kapural.pdf

Prvo pravomoćno rješenje iz područja ZNTP-a

Visoki upravni sud Republike Hrvatske odbio žalbu PLODINA d.d. i potvrdio presudu Upravnog suda u Rijeci

Visoki upravni sud Republike Hrvatske (dalje u tekstu: VUSRH) odbio je žalbu tužitelja PLODINE d.d. (dalje u tekstu: Plodine) i potvrdio presudu Upravnog suda u Rijeci, kojom je odbijen tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN) od 21. ožujka 2019. godine te zahtjev za naknadu troškova upravnog spora.

Navedenim rješenjem, AZTN je utvrdio da su Plodine iskoristile značajnu pregovaračku snagu nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u smislu Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom ("Narodne novine", broj 117/17., dalje u tekstu: ZNTP), svom dobavljaču svježeg mesa EKRO BV, na način opisan u izreci rješenja te je Plodinama stoga izrečena upravno kaznena mjera u iznosu od 1.008.000,00 kn. Naime, AZTN je u provedenom upravnom (ispitnom)

postupku pokrenutom po službenoj dužnosti 29. lipnja 2018. godine, utvrdio da su Plodine u razdoblju od 4. siječnja 2018. do 12. ožujka 2018. godine, s navedenim dobavljačem poslovale bez pisanog ugovora. Poslovale su na temelju ponude i prihvaćanja ponude koji, međutim, nisu sadržavali sve bitne elemente pisanog ugovora propisane ZNTP-om. Naime, bitni elementi pisanog ugovora u smislu ZNTP-a su: cijena proizvoda i/ili način određivanja, odnosno izračuna cijene, kvaliteta i vrsta poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji se isporučuje trgovcu, uvjeti

i rokovi plaćanja pri čemu rok plaćanja ne može biti dulji od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda, odnosno 60 dana za ostale proizvode, uvjeti i rokovi isporuke, mjesto isporuke te trajanje ugovora.

7. 12. 2017. - stupanje ZNTP-a na snagu

Poslovanje između dobavljača i trgovaca uređeno nakon 7. prosinca 2017. godine, kada je ZNTP stupio na snagu, moralo je biti sadržajno usklađeno s njegovim odredbama. To konkretno znači da se njihovo poslovanje uređeno nakon 7. prosinca 2017. godi-

ne, moglo odvijati i u obliku ponude i prihvaćanja ponude, ali samo ako su i ponuda i prihvata ponude bili u pisanom obliku i sadržavali sve naprijed navedene bitne sastojke ugovora, što ponude i prihvaćanja između Plodina i njihovog dobavljača EKRO BV u razdoblju od 4. siječnja 2018. do 12. ožujka 2018. godine nisu sadržavali.

Također, AZTN je utvrdio da su Plodine u svim Kupoprodajnim ugovorima sklopljenim s dobavljačem svježeg mesa EKRO BV u razdoblju od 12. ožujka 2018. do 10. srpnja 2018. godine, ugovarale rokove plaćanja od 60 dana, iako je bila riječ o svježem proizvodu, za koji je ZNTP-om

izričito propisano da rok plaćanja ne može biti dulji od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda.

Štoviše, ne samo da su Kupoprodajnim ugovorima bili ugovoreni rokovi plaćanja dulji od 30 dana, nego je utvrđeno da su Plodine u tom razdoblju plaćanje prema dobavljaču EKRO BV izvršavale u rokovima duljim od 30 dana, što je također povreda ZNTP-a.

AZTN je pri utvrđivanju visine upravno-kaznene mjere, kao olakotne okolnosti uzeo u obzir da su Plodine tijekom postupka surađivale s AZTN-om, da su opisane povrede kratko trajale (šest mjeseci) te da su 10. srpnja 2018. godine dostavile dokaz da su s EKRO BV sklopile novi ugovor usklađen s odredbama

Zntp-a i s ugovorenim rokom plaćanja od 30 dana.

Tako je AZTN, uzimajući u obzir težinu, opseg, vrijeme trajanja i posljedice konkretne povrede za dobavljače, kao i utvrđene olakotne okolnosti, Plodinama izrekao upravno-kaznenu mjeru u iznosu od 1.008.000,00 kuna.

Plodine-EKRO BV

Plodine se u konkretnom slučaju u poslovnim odnosima s nizozemskim dobavljačem EKRO BV nalaze u ulozi trgovca koji od tog dobavljača kupuje svježe meso koje plasira na tržište RH. Unatoč činjenici da EKRO BV na europskoj razini ostvaruje veći ukupni prihod od Plodina, AZTN je u postupku utvrdio da Plodine, u smislu odredbi Zntp-a, ipak imaju značajnu pregovaračku snagu.

Naime, Zntp ni na koji način ne stavlja u razmjer prihodovni cenzus trgovca i prihodovni cenzus dobavljača, niti određuje bilo kakve okvire ili razrede prema tržišnoj ili prihodovnoj snazi dobavljača u odnosu na trgovca. Jednako tako, Zntp ne određuje niti bilo koje druge kriterije na temelju kojih bi, iz bilo kojeg razloga ili zbog značajki dobavljača, bilo moguće isključiti primjenu Zntp-a.

Pored toga, neovisno o tržišnoj snazi EKRA BV na svjetskom tržištu, sama činjenica da Plodine imaju ugovore s velikim

brojem dobavljača svježeg mesa, kako domaćih tako i inozemnih, upućuje na zaključak da EKRO BV ni u kom slučaju Plodinama nije neizbježan trgovački partner, odnosno da Plodine kao trgovac nisu u značajnoj mjeri ovisne o poslovanju s EKROM BV, budući da udjel tog dobavljača u prodaji mesa Plodinama nije značajan.

Tijekom postupka Plodine su iznijele stajalište da na njihove poslovne odnose s EKROM BV, u smislu odredaba Uredbe (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. godine o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze (Rim I) (dalje: Uredba Rim I), u konkretnom slučaju nema mjesta primjeni Zntp-a, već treba primijeniti nizozemsko pravo.

Zntp je prisilan propis, stoga sudionici u pravnom prometu

! PLODINE SU OBVEZNE U DRŽAVNI PRORAČUN
● RH UPLATITI IZREČENU UPRAVNO-KAZNENU MJERU U IZNOSU OD 1.008.000,00 KN, UVEĆANU ZA ZAKONSKE ZATEZNE KAMATE OD DANA DOSTAVE RJEŠENJA AZTN-A DO DANA PLAĆANJA

ne mogu svoje obvezne odnose uređivati suprotno prisilnim propisima.

Konkretni postupak je vođen po pravilima upravnog postupka koji je AZTN, radi zaštite javnog interesa, pokrenuo i vodio po službenoj dužnosti. Uvidom u odredbe Uredbe Rim I (članak 1. stavak 1.) utvrđeno je da se ta uredba primjenjuje na ugovorne obveze u građanskim i trgovačkim stvarima u situacijama kada postoji sukob zakona. Međutim, istodobno se izriekom isključuje primjena navedene uredbe na porezne, carinske ili upravne stvari.

Stoga se, u ovoj upravnoj stvari, primjena odredbi Zntp-a kao prisilnog propisa u konkretnim poslovnim odnosima Plodina s EKROM BV, ni na koji način nije mogla isključiti.

Protiv odluke, odnosno rješenja AZTN-a od 21. ožujka 2019. godine, Plodine su tužbom u travnju 2019. godine pokrenule upravni spor pred nadležnim Upravnim sudom u Rijeci, a taj je sud 10. veljače 2020. godine donio presudu, kojom je tužbeni zahtjev Plodina radi poništenja rješenja AZTN-a u cijelosti odbijen. Protiv prvostupanjske presude, tužitelj – Plodine podnijele su žalbu VUSRH-u i to zbog navodno bitne povrede pravila sudskog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja u sporu te zbog pogrešne primjene

materijalnog prava. Obrazlažući razloge za svoju odluku, VUSRH je žalbu odbio kao neosnovanu i potvrdio presudu Upravnog suda u Rijeci, na temelju koje je na snazi održano rješenje AZTN-a od 21. ožujka 2019. godine.

Budući da je rješenje postalo pravomoćno, Plodine su obvezne u Državni proračun Republike Hrvatske uplatiti izrečenu upravno-kaznenu mjeru u iznosu od 1.008.000,00 kn, uvećanu za zakonske zatezne kamate od dana dostava rješenja AZTN-a do dana plaćanja. Opisanim odlukama formirana je prva pravomoćna praksa upravnih sudova u području zabranjenih nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, kao posve novoj pravnoj disciplini.

Više o navedenom možete pronaći na poveznicama:

<http://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads/2019/04/UPL-034-032018-04007-1.pdf>

<http://www.aztn.hr/aztn-izrekao-upravno-kaznenu-mjeru-plodinama-d-d-u-visini-od-1008-000-kuna-zbog-kršenja-zakona-o-zabrani-nepoštenih-trgovačkih-praksi-u-lancu-opskrbe-hranom/>

<http://www.aztn.hr/provedba-zntp-a-upravni-sud-u-rijeci-potvrdio-aztn-ovo-rjesenje-kojim-je-plodinama-izrečena-kazna-od-1-008-00000-kuna-zbog-nametanja-nepoštenih-trgovačkih-praksi/>. a

Hrvatski sabor prihvatio Godišnje izvješće AZTN-a za 2020. godinu

Na temelju članka 81. Ustava Republike Hrvatske i članka 165., a u vezi s člankom 44. stavkom 4. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Hrvatski sabor je na 8. sjednici 1. listopada 2021. godine, nakon rasprave o Godišnjem izvješću o radu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja za 2020. godinu na sjednici Odbora za gospodarstvo, jednoglasno donio zaključak da se prihvaća Godišnje izvješće o radu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja za 2020. godinu. Godišnje izvješće AZTN-a za 2020. godinu možete preuzeti na <http://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads/2015/05/GI-AZTN-2020.pdf>. a

Održana godišnja konferencija Međunarodne mreže tijela za zaštitu tržišnog natjecanja (ICN)

Mađarsko tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja (GVH), koje je ove godine obilježilo 30 godina svoga rada, bilo je domaćin 20. po redu godišnje konferencije ICN-a od 13 do 15. listopada

Ovogodišnja, druga po redu konferencija koja je, zbog pandemijskih okolnosti, u virtualnom prostoru okupila sva svjetska tijela nadležna za zaštitu tržišnog natjecanja, za središnje teme imala je: međudjelovanje prava tržišnog natjecanja, zaštite potrošača i zaštite privatnosti; provedba prava tržišnog natjecanja u post-COVID vremenu; pogled u treće desetljeće ICN-a; te predstavljanje posebnog projekta o održivom razvoju i pravu tržišnog natjecanja s kojim je i započela sama konferencija.

Naime, običaj je da zemlja domaćin pripremi projekt na odabranu temu. GVH-ov projekt o održivom razvoju istraživa-

je aspekte održivosti okoliša u provedbi prava o tržišnom natjecanju među tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja i nevladinim savjetnicima diljem svijeta, s posebnim osvrtom na ograničavajuće sporazume. U okviru istraživanja, 52 tijela za zaštitu tržišnog natjecanja (među njima i AZTN) i 41 nevladin savjetnik ispunili su upitnike povezane s projektom, osobito pitanja kao što su: imaju li nadležna tijela dovoljno alata i odgovarajuće vještine za rješavanje pitanja održivosti u predmetima tržišnog natjecanja? Ako ne, kako ih razviti? Kako bi nadležna tijela mogla pružiti pravnu sigurnost poduzetnicima, te je li potrebna međunarodna suradnja na

ovom području i u kojim oblicima? Uslijedile su panel rasprave, organizirane prema pojedinim radnim skupinama koje djeluju unutar ICN-a.

Radna skupina za kartele bavila se pitanjima međunarodne suradnje u suzbijanju prekograničnih kartela, novim strategijama za otkrivanje novih kartela u digitalnoj eri, te razlikovanjem "nužne" suradnje među poduzetnicima i "kriznih" kartela. Na panelu radne skupine za promicanje prava i kulture tržišnog natjecanja razgovaralo se o ažuriranju ICN-ovog priručnika (ICN Advocacy Toolkit) i o programima usklađenosti iz perspektive poduzetnika kao korisnika ta-

kvih programa (jesu li programi namijenjeni samo velikim poduzetnicima, gdje je najpotrebnija podrška nadležnih tijela, kako dalje promicati kulturu tržišnog natjecanja među poduzetnicima, koje su naučene lekcije itd.). U okviru radne skupine za učinkovitost nadležnih tijela panelisti su raspravljali o mogućnostima određivanja prioriteta u radu tijela za zaštitu tržišnog natjecanja u vrijeme nakon COVID pandemije te o posebnom projektu digitalne transformacije, u kojem je sudjelovao i AZTN sa svojim iskustvom digitalizacije urudžbenog zapisnika i arhive.

Radna skupina za koncentracije bavila se pogledom u buduć-

nost: prijavama i postupovnim pitanjima u predmetima ocjene koncentracija u trećoj ICN-ovoj dekadi. Panel rasprava ICN-ove radne skupine za jednostrana postupanja odvijala se oko teme definiranja vladajućeg položaja u digitalno doba, teorije štete i donošenja mjera kod jednostranog postupanja na digitalnim tržištima.

Naposlijetku, predstavljen je projekt ICN-ove treće dekade i projekt koji se bavi međudjelovanjem prava tržišnog natjecanja, zaštite potrošača i zaštite privatnosti. Konferencija je zaključena najavom sljedeće godišnje konferencije koju će ugostiti njemački Bundeskartellamt. **a**

Nizozemska: Plaćanja unutar aplikacije u trgovini Apple Store protivna su pravilima o tržišnom natjecanju

Nizozemski regulator za tržišno natjecanje utvrdio je da se Appleovim pravilima za kupnje unutar aplikacije, kojima se od developera aplikacije traži da se koriste isključivo Appleovim sustavom naplate, narušava tržišno natjecanje. Appleu je naredio izmjenu uvjeta za kupnje unutar aplikacije, no nije mu izrekao kaznu.

Politika naplate u Appleovom sustavu kupnje aplikacija, a posebno uvjet prema kojemu developeri aplikacija za plaćanja unutar aplikacije isključivo mogu koristiti Appleov sustav naplate s provizijama od oko 15% do 30%, već je neko vrijeme predmet pritužbi mnogih developera.

Nizozemska je prva donijela ovakvu odluku o zlouporabi vladajućeg položaja poduzetnika na tržištu kupnje unutar aplikacije, iako se postupci iPhone giganta Apple istražuju i u drugim zemljama. Primjerice, američki je sud naredio Appleu da olakša plaćanja za kupnje unutar aplikacije i ponudi alternativne načine plaćanja. Odluka Nizozemskog tijela neće se objaviti, sve do odluke žalbenog suda u Rotterdamu. Apple ju također nije komentirao. **a**

Belgija: Optužbe za dogovore o cijenama između multinacionalnih duhanskih kompanija

Odjel za istrage i vođenje postupaka belgijskog tijela za tržišno natjecanje optužio je četiri duhanske kompanije za razmjenu informacija o cijenama, stoji u priopćenju toga tijela.

Istražni odjel je, navodno, kolegiju koji donosi odluke u kompleksnim predmetima narušavanja tržišnog natjecanja belgijskog regulatora, predložio obrazloženu odluku o utvrđenju povrede prava tržišnog natjecanja zbog godinama ponavljane razmjene informacija o budućim cijenama između duhanskih kompanija Philip Morris Benelux, Imperial Brands subsidiary Établissements L. Lacroix Fils, JT International Company Netherlands i British American Tobacco Belgium. Istraga je pokrenuta 2017. godine temeljem sumnji da su navedeni proizvođači duhanskih proizvoda koji čine 90% tržišta potrošnje duhana u Belgiji, postupali protiv pravila o tržišnom natjecanju razmjenjujući informacije o budućim cijenama i to preko veletrgovaca. Sudeći prema istrazi, proizvođači su slali informacije o svojim vlastitim budućim cijenama trgovcima na veliko, a preko njih su dobivali informacije o budućim cijenama svojih konkurenata, što predstavlja povredu propisa o tržišnom natjecanju u EU i Belgiji. **a**

Češka Republika: Zbog namještanja javnih natječaja kažnjeni pružatelji usluga audio i video produkcije

Češki ured za tržišno natjecanje kaznio je dva poduzetnika za pružanje usluga audiovizualnih rješenja s ukupno 3,67 milijuna čeških kruna (150,000 eura) zbog tajnih dogovora kojima su manipulirali javnim natječajima. ApS Brno i AV MEDIA SYSTEMS surađivali su s uredom i tako ostvarili umanjene kazni: poduzetniku AV MEDIA SYSTEMS odobreno je umanjeno kazne od 35% jer se prijavio u pokajnički program, dok su i jedan i drugi ostvarili umanjeno od 20% jer su sudjelovali u nagodbi.

Prema utvrđenjima ureda za tržišno natjecanje navedene su se kompanije dogovarale o sudjelovanju na nizu javnih natječaja za pružanje usluga audiovizualnih rješenja. Ukupna vrijednost svih natječaja bila je više od 15 milijuna kruna.

ApS Brno je kažnjen s 1,12 milijuna kruna, a AV MEDIA SYSTEMS mora platiti kaznu od 2,55 milijuna kruna, kaže se u priopćenju. Odluka je konačna. **a**

Odluke AZTN-a u rujnu i listopadu 2021.

- [Tržište započinjanja \(originacije\) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koje se pruža na fiksnoj lokaciji - zahtjev HAKOM-a - Mišljenje](#)
- [Tržište pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji za privatne i poslovne korisnike - zahtjev HAKOM-a - Mišljenje](#)
- [KONČAR ULAGANJA d.o.o., Zagreb i CONSTRUCTION LINE Ltd., Sliema, Malta putem Napredna energetska rješenja d.o.o., Zagreb i DALEKOVOD d.d.; Zagreb - Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini](#)
- [Agrofert a.s., Prag, Republika Češka i Agronom d.o.o., Požega - Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini](#)
- [Ministarstvo financija - Obrazac naknadne procjene učinaka propisa za Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom \("Narodne novine", br. 121/19.\) - Mišljenje](#)
- [Ministarstvo financija - Obrazac naknadne procjene učinaka propisa za Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost \("Narodne novine", br. 121/19\) - Mišljenje](#)
- [DC VILA BOGATIN d.o.o., Bled, R. Slovenija i ALFI PE d.o.o., SIS k.d., Ljubljana, R. Slovenija - Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini](#)
- [Aforti Holding, Varšava, Republika Poljska putem Aforti PLC; London, Ujedinjeno Kraljevstvo i Adriatic Zagreb Factoring d.o.o., Zagreb - Rješenje o odbacivanju prijave namjere provedbe koncentracije poduzetnika](#)